

M.A Semester-4 Examination

511

Sanskrit (EA)

Time : 2-30 Hours]

April-2024

[Max. Marks : 70

પ્રશ્ન-1 નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો અનુવાદ કરી સમજાવો.

14

1. जनपदानां स्ववीर्याजितानामनुरक्तसर्वप्रकृतीनां
पूर्वापराकरावन्तयनूपनवृगदानतसुराष्ट्रश्रमभरुकच्छसिन्धु सौवीरकुक्कुरापरांतनिषादादीनां समग्राणां
त्तप्रभावा कामविषयाणां पतिना सव्वर्क्षत्राविष्कृत।।
2. પરમલક્ષણવ્યંજનૈરુપેતકાન્તમૂર્તિના સ્વયમધિગત-મહાક્ષત્રપનામ્ના નરેન્દ્રકન્યા
સ્વયંવરાનેકમાવ્યપ્રાપ્તદામ્ના મહાક્ષત્રપેણ રુદ્રદામ્ના વર્ષસહસ્ત્રાય ગોબ્રાહ્મણ...।।

પ્રશ્ન-2 સ્કન્ધગુપ્તના શૈલલેખ પરથી તેના રાજયતંત્રની વ્યવસ્થા સમજાવો..

14

અથવા

મહાક્ષત્રપરુદ્રદામનના શિલાલેખમાં ભાષાકાલીન લિપિવિકાસ સમજાવો.

પ્રશ્ન-3 નીચેનામાંથી ગમે તે એકપર નોંધ લખો.

14

1. ક્ષત્રપ આદર્શરાજા તરીકે.
2. ગુપ્તકાલીન સિક્કાઓનું મહત્વ સમજાવો.

પ્રશ્ન-4 અભિલેખોની ઐતિહાસિક વિશિષ્ટતાઓ સમજાવો

અથવા

રુદ્રદામનના શૈલલેખનું સાંસ્કૃતિક મહત્વ સમજાવો.

પ્રશ્ન-5 નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોનાઉત્તર આપો.

14

1. બ્રાહ્મીલિપિની વિશેષતાઓ શુ છે?
2. કદમ્બવંશના અભિલેખનું નામ જણાવો.
3. અભિલેખમાં સંવતવર્ષને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે?
4. શિલાલેખોમાં શિક્ષણ પદ્ધતિ કેટલા પ્રકારની છે?
5. ચાંદીના સિક્કાઓ સૌ પ્રથમ કયા રાજાનાં મળ્યા ?
6. સમુદ્રગુપ્તના અભિલેખો કેટલા છે કયા કયા?
7. ક્ષત્રપકાળનાં લેખો કઈ લિપિમાં જોવામળે છે?
8. ઉપદેશ મહદંશે શેનાપર લખવામાં આવતા?
9. યશોધર્માના અભિલેખોના નામ જણાવો
10. વર્મનવંશના અભિલેખ કેટલા છે?કયા કયા

M.A Semester-4 Examination

511

Sanskrit (EB)

April-2024

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્ર.1 કાવ્યસ્યાત્મા ધ્વનિરિતિ બુધૈર્યઃ સમામ્નાતપૂર્વઃ સમજાવો. (14)

અથવા

વાચ્યાર્થપૂર્કા તદ્વત્ પ્રતિપત્તસ્ય વસ્તુનઃ। સમજાવો.

પ્ર.2 વ્યક્તઃ કાવ્યવિશેષઃ સ ધ્વનિરિતિ સૂરિભિઃ કથિતઃ। સમજાવો. (14)

અથવા

ભક્ત્યા બિભર્તિ નૈકત્વં રૂપભેદાદયં ધ્વનિઃ। સમજાવો (14)

પ્ર.3 આચાર્ય આનંદવર્ધને આપેલ ધ્વનિના પ્રકારો સોદાહરણ ચર્યો. (14)

અથવા

પ્રતીયમાન અર્થનું લક્ષણ આપી તેના પ્રકારો વર્ણવો.

પ્ર.4 આનંદવર્ધનના જીવન, સમય અને કવન પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (14)

અથવા

કાવ્યશાસ્ત્રમાં ધ્વનિ સિદ્ધાન્તનું મહત્ત્વ વર્ણવો

પ. 5 નીચેના પ્રશ્નોના એક બે વાક્યમાં જવાબ લખો. (ગમે તે સાત) (14)

- (1) ધ્વન્યાલોકમાં કેટલા ઉદ્યોત છે?
- (2) ધ્વન્યાલોક ઉપર કઈ ટીકા પ્રખ્યાત છે?
- (3) આનંદવર્ધન કાવ્યનો આત્મા કોને કહે છે?
- (4) પ્રતીયમાન અર્થના કેટલા પ્રકાર છે?
- (5) અવિવક્ષિતવાચ્ય અને વિવક્ષિતાન્થપરવાચ્ય શાના ભેદ છે?
- (6) ધ્વન્યાલોકકાર સમગ્ર કાવ્યને સૌંદર્ય આપનાર કયા તત્ત્વની વિચારણા કરે છે?
- (7) ધ્વનિ વિરોધી આચાર્યના નામ લખો.
- (8) સહૃદય શ્લાઘ્ય અર્થના પ્રકાર લખો.
- (9) આનંદવર્ધનનો સમય કયો છે?
- (10) આનંદવર્ધન કયાના વતની છે ?
